

Teologie: Jídlo a Bible 2.

Druhý díl seriálu o jídle.

Teologie

Jídlo a Bible 2. díl

Upírům vstup zakázán!

Minule jsme si připomněli, jak se „apoštolové a starší za souhlasu celé jeruzalémské církve“ (Sk 15,29) shodli na tom, že křesťané pohanského původu můžou jíst prakticky všechno. Apoštol Pavel si oddechnul, protože už to vypadalo, že se Ježíšovské hnutí rozpadne a křesťané židovského původu nebudou chtít mít s ostatními nic společného.

Jeruzalémští konzervativci v čele s Jakubem nakonec uznali, že po Nežidech nemohou dodržování přísných předpisů (zejména obřízku) požadovat. Aby to ale nevypadalo, že je všechno dovoleno, vyměnili si alespoň podmínku nepožívat krev a také nejíst maso obětované pohanským bohům v jejich chrámech.

Pavel na tuhle podmínku nic nenamítal. Zřejmě si uvědomoval, že boj za „pohanské“ maso už by mu v Jeruzalémě těžko zkousli. Když byl ale zase zpátky mezi křesťany pohanského původu, nejspíš se jim o výnosu předáků jeruzalémského sboru nikdy nezmínil.

Je totiž rozdíl žít v Jeruzalémě nebo v Korintu. Ve svatém městě si pečínku ze zvířete obětovaného Hospodinu dáte bez problémů, v římských městech mimo Palestinu to byl ovšem problém. Prakticky všechno maso, které bylo k mání, pocházelo z pohanských chrámů, které sloužily zároveň jako jatky a jídelny současně.

Maso bylo ve starověké Římské říši relativně vzácné zboží. Kromě úzké vrstvy bohatých, kteří si ho mohli dovolit častěji, většina obyvatelstva se k pečince dostala nanejvýš několikrát do roka o

nějakých svátcích. Hodovalo se pospolu v chrámech, kde se zvíře nejprve rituálně obětovalo bohům. Co se nesnědlo, to se potom prodávalo v masných krámech, které bývaly součástí chrámových okrsků.

Křesťané, kteří pohanské bohy neuznávali, neměli moc možností. Buď se stanou vegetariány nebo si nákup masa v chrámu boha Dia či bohyně Afrodity nějak sami pro sebe omluví. Omluva se našla celkem snadno, vždyť jediným bohem je Hospodin, tihle bohové jsou jen pouhopouhé modly, nic co by měl brát člověk vážně. Měli pravdu... I když, jen do určité míry.

Pavel neměl ve zvyku něco rázně zakazovat, když už, tak se snažil lidi přimět k tomu, aby přemýšleli: *Jestliže si někdo myslí, že něco už plně poznal, ten ještě nepoznal tak, jak je třeba* (1. Korintským 8,2)

V čem byl problém? Především v tom, že některým nově obráceným křesťanům mohla zůstat živá vzpomínka na své předchozí pohanské období. Při opakovaném vstupu do pohanského chrámu se pak nevyhaslá reminiscence mohla stát podnětem k návratu k opuštěnému způsobu života (8,7). S někým modly nic neudělají, i kdyby v bufetu u Afrodity vysedával každý den. Někdo jiný naopak zkolabuje, i kdyby šel jen okolo a uviděl tam bratra, kterého zná z nedělních bohoslužeb.

Než abych někomu způsobil vnitřní nejistotu a bolavé svědomí, to radši budu vegetarián, píše Pavel (8,13). V 10. kapitole stejného listu potom ještě připomene, že *„všecko je sice dovoleno, ale ne všecko přispívá ke společnému růstu. Nikdo ať nemyslí sám na sebe, nýbrž ať má ohled na druhého!“* (10,23-24).

Nakonec apoštol přichází s „šalamounským“ řešením. Kdo chce, ať si klidně v masných chrámech nakoupí. Hlavně se na nic neptat (10,25). Ani na návštěvě, když vám předloží jehněčí kotletu. Pokud vám ovšem sami od sebe řeknou, že maso bylo obětované tomu a tomu božstvu, pak kotletku nechte ležet a dejte si radši třeba šopský salát. Máte snad zapotřebí, abyste potom čelili drbům a stále dokola vysvětlovali, jak to s tou vaší vírou vlastně je? Máte snad zapotřebí, aby židle, kde v neděli sedával váš bratr, zůstala prázdná?

S otázkou zda jíst či nejíst krev to bude podobné jako s masem. Jeruzalémské staršovstvo by to určitě nevidělo rádo. Konzumaci krve přece Hospodin zakázal už kdysi dávno Noemovi (Genesis 9,3-4). Pro dávné Izraelce byla krev víc než jen červená tekutina, jež nám lidem i zvířatům koluje v žilách. Je to duchovní síla, která svědčí o tom, že nám všem Hospodin vdechnul život.

Prolití krve je proto velice nebezpečným aktem s vážnými duchovními a společenskými důsledky. Porážku zvířat směli vykonávat pouze kněží z kmene Levi a divoká zvířata se k jídlu nesměla zabíjet vůbec.

Hlavním smyslem požadavku nepožívat krev je především respekt k daru života. Když se jí budeme vyhýbat, ještě vůbec to neznamena, že jsme pochopili, o co jde.

Konzumace masa zvířat, která byla celý svůj život držena v prostředí pro ně nepřírodném, v podmínkách hrubého násilí a bez jakéhokoli soucitu, nevyjadřuje nic jiného než opak respektu.

Po tom, co jsme trochu nakoukli do prvokřesťanských sborů, vraťme se nyní do naší současnosti. Maso tedy apoštol Pavel a vlastně ani nikdo jiný v Bibli nezakazuje.

Konzervativní staršovstvo jeruzalémské církve v čele s Jakubem sice dalo najevo, že s těmi, kdo chodí na guláš do pohanských chrámů, by nekamarádili, ale Jeruzalém je daleko. Pavel věděl, že spíš než nějaké zákazy má smysl apel na vzájemnou sounáležitost a cit pro svědomí druhých.

Maso tedy jíst můžeme bez omezování, chrámové bufety jsou koneckonců už dávnou minulostí. Co nám v dnešní době chybí je spíš onen respekt k daru života. Koupit kus masa není stejné jako koupit housku na krámě. V tom „mase“ kdysi proudil Boží dar života...

Jo, to jsem vám ještě neřekl. Představte si, že onen Jakub, co šéfoval jeruzalémskému sboru, byl vegetarián. Aspoň se to o něm traduje. Pročpak asi? Ale o tom zase příště.

Máte nějaký postřeh, dotaz nebo poznámku? Napište na facebook Síť víry!

PeČ

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)